

RADA FUNDACJI

Halina Bortnowska-Dąbrowska Marek Antoni Nowicki
Jerzy Ciemniwski Teresa Romer
Janusz Grzelak Mirosław Wyrzykowski
Michał Nawrocki

ZARZĄD FUNDACJI

Prezes: Danuta Przywara
Wiceprezes: Maciej Nowicki
Sekretarz: Piotr Kładoczny
Skarbnik: Lenur Kerymov
Członek Zarządu: Dominka Bychawska-Sinlarska

L. dz. 2009/2016

Warszawa, 3 listopada 2016 r.

Sz. P. Witold Kołodziejski
Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i
Telewizji
Skwer Kard. S. Wyszyńskiego 9
01-015 Warszawa

Skarga

Szanowny Panie Przewodniczący,

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka pragniemy złożyć skargę na szereg materiałów, które pojawiły się w "Wiadomościach" TVP 1, skierowane przeciw fundacjom, stowarzyszeniom i innym organizacjom pozarządowym. Materiały zostały wyemitowane:

1. Wydanie Wiadomości z 24 października 2016 r. o godz. 19.30, materiał w 1 minucie i 8 sekundzie dotyczący finansowania przez m.st. Warszawa Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej oraz Fundacji Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”. Materiał dotknął również działaczkę społeczną Różę Rzeplińską ze Stowarzyszenia 61.
2. Wydanie Wiadomości z 25 października 2016 r. o godz. 19.30, materiał w 1 minucie i 4 sekundzie dotyczący finansowania przez m.st. Warszawa Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej.
3. Wydanie Wiadomości z 26 października 2016 r. o godz. 19.30, materiał w 4 minucie i 17 sekundzie dotyczący prof. Jerzego Stępnia i Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej oraz kilku innych organizacji pozarządowych.
4. Wydanie Wiadomości z 29 października 2016 r. o godz. 19.30, materiał w 17 minucie 22 sekundzie dotyczący Zofii Komorowskiej z Fundacji Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” oraz Róży Rzeplińskiej ze Stowarzyszenia 61.
5. Wydanie Wiadomości z 30 października 2016 r. o godz. 19.30, materiał w 15 minucie i 6 sekundzie dotyczący finansowania organizacji pozarządowych, w tym pojawiają się nazwiska Zofii Komorowskiej i Jakuba Wygnańskiego z Fundacji Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” oraz Róży Rzeplińskiej ze Stowarzyszenia 61.
6. Wydanie z 31 października 2016 r. o godz. 19.30, materiał w 1 minucie i 13 sekundzie dotyczący szkolenia prowadzonego przez Różę Rzeplińską ze Stowarzyszenia 61 oraz Zofię Komorowską byłym członkiem Stowarzyszenia 61. Jak również blogerki @katarynaaa, również działaczki społecznej oraz Urszuli Krasnodębskiej oraz Jakuba Wygnańskiego ze Stowarzyszenia Klon Jawor.
7. Wydanie z 31 października 2016 r. o godz. 19.30, materiał w 8 minucie i 8 sekundzie dotyczący finansowania przez m.st. Warszawa Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej (Jerzy Stępień) oraz Fundacji Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” (Zofia Komorowska), jak

również Stowarzyszenia 61 (Róża Rzeplińska). Materiał również dotyczy Katarzyny Sadło, działaczki licznych organizacji pozarządowych.

Wymienione powyżej materiały stanowią naruszenie art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 1993, Nr 7 poz. 34, z późn. zm.), który nakłada na publiczną telewizję obowiązek przygotowania informacji z poszanowaniem zasad bezstronności, wyważenia i niezależności. Kampania wymierzona w sektor organizacji pozarządowych jest działaniem na szkodę dobra publicznego, którego media publiczne zobowiązane są chronić. Materiały zostały skonstruowane w sposób mający na celu przedstawienie w negatywnym świetle działaczy społecznych oraz stanowią próbę dyskredytacji działalności czołowych polskich organizacji pozarządowych. Materiały te przedstawiają w nierzetelny sposób pracę organizacji działających na rzecz interesu publicznego i mających za zadanie monitorowanie przestrzegania praw człowieka i demokracji przez władze.

Art. 21 ust. 2 pkt. 1 i 3 ustawy o radiofonii i telewizji zobowiązuje nadawcę publicznego do kierowania się w opracowaniu materiałów odpowiedzialnością za słowo oraz sprzyjać swobodnemu kształtowaniu się zróżnicowanych poglądów obywateli. Ponadto, ustawa nakłada na nadawcę publicznego obowiązek umożliwiania obywatelom i ich organizacjom wykonywanie prawa do kontroli i krytyki społecznej (art. 21 ust. 2 pkt 4 ustawy o radiofonii i telewizji) Dyskredytowanie działalności organizacji pozarządowych w oczach opinii publicznej, w szczególności przez media publiczne, należy uznać za próbę ich zastraszenia i ograniczenia ich działalności. Art. 54 Konstytucji, jak i art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka wskazują, że wolność słowa to nie tylko przywileje, ale też zobowiązanie do rzeczowego, starannego dziennikarstwa, uprawianego w dobrej wierze. Materiały publikowane przez Wiadomości TVP codziennie, w dniach o 24 do 31 października, należy uznać za celową kampanię mającą na celu dyskredytowanie działalności organizacji pozarządowych w oczach opinii publicznej.

Jak wskazano w wytycznych UE dotyczących ochrony praw człowieka¹ media zobowiązane są do przedstawiania pracy obrońców praw człowieka z uznaniem. W wytycznych OBWE dotyczące ochrony obrońców praw człowieka² wskazano na potrzebę poszanowania przez media publiczne wizerunku i działalności organizacji działających na rzecz praw człowieka.

Z powyższych względów zwracamy się do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji o zbadanie wyżej wymienionych materiałów telewizyjnych pod względem ich zgodności z art. 21 ust. 1, 21 ust. 2 pkt 1, 3 i 4 ustawy o radiofonii i telewizji.

Z wyrazami szacunku,

Danuta Przywara
Prezes HFPC

¹ Wytyczne dostępne są na stronie: http://eeas.europa.eu/human_rights/guidelines/defenders/docs/16332-re02_08_en.pdf

² Wytyczne dostępne są na stronie: <http://www.osce.org/odihr/119633?download=true>